



ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น



รวบรวมโดย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดขึ้นได้เองและนำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นเทคนิควิธี เป็นองค์ความรู้ของชาวบ้าน ทั้งทางกว้างและทางลึกที่ชาวบ้านคิดเองทำเอง โดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย ความเหมือนกันของภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ เป็นองค์ความรู้และเทคนิคที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ซึ่งได้สืบทอดและเชื่อมโยงมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ด้านเกษตรกรรม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกสิกรรม/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้

ประเภทภูมิปัญญา เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน, เกษตรทฤษฎีใหม่, โคกหนองนา, การผสมเทียมสัตว์ เป็นต้น

๒. ด้านหัตถกรรม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช่เครื่องจักร

ประเภทภูมิปัญญา เช่น งานจักสาน(สานตะกร้า/กระเป๋า/ส้อม/อื่น ๆ), การทอผ้าด้วยมือ, การทอเสื่อ เป็นต้น

๓. ด้านอุตสาหกรรม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตโดยมีเป้าหมายเพื่อการค้าและรวมถึงงานด้านการบริการ

ประเภทภูมิปัญญา เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (การทำโต๊ะ/ตู้/เตียง), การแปรรูปจากยางพารา เป็นต้น

๔. ด้านการแพทย์ไทย หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสุขภาพแบบพื้นบ้าน

ประเภทภูมิปัญญา เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพรรักษาโรค (หมอยา), การผดุงครรภ์พื้นบ้าน (หมอดำแย) เป็นต้น

๕. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ประเภทภูมิปัญญา เช่น การบวชป่า, การทำแนวปะการังเทียม, การขยายพันธุ์พืช (การตอนกิ่ง/การทาบกิ่ง) เป็นต้น

๖. **ด้านศิลปกรรม** หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่าง ๆ การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ
ประเภทภูมิปัญญา เช่น การร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, ลิเก, หมอลำ, หมอเพลงโคราช, การวาดภาพจิตรกรรมฝาผนัง เป็นต้น
๗. **ด้านภาษาและวรรณกรรม** หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งพูดและภาษาเขียน
ประเภทภูมิปัญญา เช่น ผู้มีความรู้เกี่ยวกับ ภาษาโบราณ, ภาษาขอม, งานประพันธ์ร้อยแก้ว ร้อยกรอง, เรื่องสั้น, นิยาย, นิทาน เป็นต้น
๘. **ด้านอื่น ๆ** หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน
ประเภทภูมิปัญญา เช่น ผู้นำทางศาสนา (ทายก), หมอพราหมณ์ , อาหารท้องถิ่น (ไก่กะเต็ด/ขนมห่อ) เป็นต้น

ด้านที่ ๑
ด้านเกษตรกรรม

ด้านเกษตรกรรม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกสิกรรม/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้
ประเภทภูมิปัญญา เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน, เกษตรทฤษฎีใหม่, โคกหนองนา, การผสมเทียมสัตว์
 เป็นต้น

| ที่ | ชื่อ - สกุล | อายุ (ปี) | ประเภทภูมิปัญญา | ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ (บ้านเลขที่/หมู่ที่) | เบอร์โทร |
|-----|--------------------------|--------------|-----------------|---|-------------|
| ๑ | นายอุดม ทุนสันเทียะ | ๔๙ | เกษตรแบบผสมผสาน | ๓๓ ม. ๒ บ้านหนองไผ่ | ๐๙๙-๒๘๕๐๗๖๑ |
| ๒ | นายสมาน เกื่อนสันเทียะ | ๕๓ | เกษตรแบบผสมผสาน | ๗๓ ม. ๒ บ้านหนองไผ่ | ๐๘๒-๘๔๙๓๒๒๕ |
| ๓ | นางละม่อม บุญสันเทียะ | - | เกษตรแบบผสมผสาน | ๗๖ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | - |
| ๔ | นางนฤมล หมวดสันเทียะ | - | เกษตรทฤษฎีใหม่ | ๕๙ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๙๘-๖๓๑๕๗๐๒ |
| ๕ | นายสมเกียรติ ก้อนสูงเนิน | ๕๙ | อาสาปศุสัตว์ | ๖๕ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๘๖-๘๗๘๓๗๗๔ |
| ๖ | นางสำเนียง เขตสันเทียะ | ๖๕ | เกษตรแบบผสมผสาน | ๑๕๘ ม. ๔ บ้านโกรกกระสัง | - |

ด้านที่ ๒
ด้านหัตถกรรม

ด้านหัตถกรรม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช่เครื่องจักร

ประเภทภูมิปัญญา เช่น งานจักสาน(สานตะกร้า/กระบุง/ส้อม/อื่น ๆ), งานทอผ้าด้วยมือ, การทอเสื่อ เป็นต้น

| ที่ | ชื่อ - สกุล | อายุ (ปี) | ประเภทภูมิปัญญา | ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ (บ้านเลขที่/หมู่ที่) | เบอร์โทร |
|-----|-----------------------|-----------|-----------------------|--|-------------|
| ๑ | นายจันทร์ ศรีเกาะ | ๘๒ | งานจักสาน (ส้อม) | ๒๑ ม. ๒ บ้านหนองไผ่ | ๐๙๘-๔๓๑๐๘๒๔ |
| ๒ | นางเพชร ชินสันเทียะ | ๖๔ | ถักเปล | ๙๐ ม. ๒ บ้านหนองไผ่ | ๐๖๒-๓๐๔๙๑๒๑ |
| ๓ | นางสมมุ้ง ก้อนสูงเนิน | ๕๘ | งานจักสาน (สานตะกร้า) | ๔๔ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๖๓-๔๘๕๐๘๓๘ |
| ๔ | นางกัญญา แสงงาม | ๕๔ | งานจักสาน (สานตะกร้า) | ๔๐ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | - |
| ๕ | นางมณฑล เจตนากลาง | ๕๖ | งานจักสาน (สานตะกร้า) | ๑๔๕ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | - |
| ๖ | นายศุภชัย หาสูงเนิน | ๒๘ | ช่างตัดผม | ๒๔ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๙๘-๑๑๗๗๙๘๕ |
| ๗ | นายชนะชัย นำเกษม | ๓๖ | ช่างตัดผม | ๒๙/๑ ม.๓ บ้านมะเกลือ | ๐๘๖-๓๙๗๐๑๔๓ |
| ๘ | นายดี เนตรสูงเนิน | ๗๘ | งานจักสาน | ๒๖๗ ม. ๔ บ้านโกรกกระสัง | - |
| ๙ | นายสด เทียนสันเทียะ | ๗๘ | ช่างตัดผม | ๒๒๓ ม. ๔ บ้านโกรกกระสัง | - |
| ๑๐ | นายสมเกียรติ ชนะภัย | ๖๒ | งานจักสาน | ๘๒ ม. ๕ บ้านมะค่า | - |
| ๑๑ | นายประกอบ คำสันเทียะ | - | ช่างไม้ | - ม. ๙ บ้านหนองกระทุ่ม | - |
| ๑๒ | นายมิตร เกิดมงคล | - | ช่างถักแห | - ม. ๙ บ้านหนองกระทุ่ม | - |
| ๑๓ | นายอนันต์ แสงทอง | - | งานจักสาน (ส้อม) | - ม. ๙ บ้านหนองกระทุ่ม | - |
| ๑๔ | นางทองปาน เจสันเทียะ | - | งานจักสาน (ส้อม) | - ม. ๙ บ้านหนองกระทุ่ม | - |

ด้านที่ ๓
ด้านอุตสาหกรรม

ด้านอุตสาหกรรม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักใน
การผลิตโดยมีเป้าหมายเพื่อการค้าและรวมถึงงานด้านการบริการ
ประเภทภูมิปัญญา เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (การทำโต๊ะ/ตู้/เตียง), การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ
จากยางพารา เป็นต้น

| ที่ | ชื่อ - สกุล | อายุ (ปี) | ประเภทภูมิปัญญา | ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ (บ้านเลขที่/หมู่ที่) | เบอร์โทร |
|-----|---------------------------|--------------|-----------------|---|-------------|
| ๑ | นายกังวล พินเกาะ | ๕๙ | งานก่อสร้างบ้าน | ๑๕๐ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๘๘-๓๐๒๑๙๙๖ |
| ๒ | นางสำเร็จ เทียนสันเทียะ | ๔๗ | งานทำสิริยนต์ | ๔๗ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๘๗-๙๕๘๘๘๕๗ |
| ๓ | นายกิตติพงษ์ เข้มสันเทียะ | ๔๖ | งานทำสิริยนต์ | ๗๑ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๘๓-๙๖๕๓๔๙๘ |
| ๔ | นายพยุ่ง คำจริง | ๕๗ | ช่างยนต์ | ๒๖๓ ม. ๔ บ้านโกรกกระสัง | ๐๘๖-๑๖๗๗๗๕๑ |
| ๕ | นายพิชมัย ฉาสันเทียะ | ๕๘ | ทำบ้าน ทำโต๊ะ | ๙๘ ม. ๘ บ้านหนองโพธิ์ | ๐๘๗-๔๕๒๕๙๔๘ |

ด้านที่ ๔
ด้านการแพทย์ไทย

ด้านการแผนไทย หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน
ประเภทภูมิปัญญา เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพร
รักษาโรค (หมอยา), การผดุงครรภ์พื้นบ้าน (หมอตำแย) เป็นต้น

| ที่ | ชื่อ - สกุล | อายุ (ปี) | ประเภทภูมิปัญญา | ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ (บ้านเลขที่/หมู่ที่) | เบอร์โทร |
|-----|----------------------|--------------|-----------------|---|-------------|
| ๑ | นางนงรัตน์ คัทนะศรี | ๕๕ | การนวดไทย | ๒๑ ม. ๒ บ้านหนองไผ่ | ๐๙๘-๔๓๑๐๘๒๔ |
| ๒ | นางมณฑลสิริ มาตา | ๗๐ | การนวดไทย | ๘๕ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | - |
| ๓ | นางกิมเฮียะ แซ่ถั่ว | ๖๖ | การนวดไทย | ๔๘ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | - |
| ๔ | นางบัวทอง จงสงวนกลาง | ๕๗ | การนวดไทย | ๘๓/๑ ม. ๔ บ้านโกรกกระสัง | ๐๘๐-๗๓๒๘๔๙๙ |
| ๕ | นางอำนาจ ชำนาญกิจ | ๖๒ | หมอเป่า | ๒๑ ม. ๔ บ้านโกรกกระสัง | ๐๘๗-๒๕๕๗๙๓๙ |

ด้านที่ ๕

ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ประเภทภูมิปัญญา เช่น การบวชป่า, การทำแนวปะการังเทียม, การขยายพันธุ์พืช (การตอนกิ่ง/การทาบกิ่ง) เป็นต้น

| ที่ | ชื่อ - สกุล | อายุ (ปี) | ประเภทภูมิปัญญา | ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ (บ้านเลขที่/หมู่ที่) | เบอร์โทร |
|-----|------------------------|--------------|--------------------|---|--------------|
| ๑ | นายแดง เย็นหล้าร้อย | ๕๕ | การตอนกิ่ง/ทาบกิ่ง | ๙๓ ม. ๒ บ้านหนองไผ่ | ๐๘๒-๓๐๙๕๕๙๕ |
| ๒ | นายศักรินทร์ พินเกาะ | ๓๕ | การขยายพันธุ์พืช | ๑๕๐ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๘๗-๔๒๗๑๑๒๖ |
| ๓ | นายนิพนธ์ เปลียนกลาง | ๖๖ | การขยายพันธุ์พืช | ๑๑๗ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๘๑-๒๖๔๕๕๙๔๓ |
| ๔ | นายรัชชัย เข้มสันเทียะ | ๔๙ | การขยายพันธุ์พืช | ๕๑ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๘๗-๓๔๓๒๗๕๖ |

ด้านที่ ๖
ด้านศิลปกรรม

ด้านศิลปกรรม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่าง ๆ การละเล่นพื้นบ้าน และการนันทนาการ

ประเภทภูมิปัญญา เช่น การร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, ลิเก, หมอลำ, หมอเพลงโคราช, การวาดภาพจิตรกรรมฝาผนัง เป็นต้น

| ที่ | ชื่อ - สกุล | อายุ (ปี) | ประเภทภูมิปัญญา | ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ (บ้านเลขที่/หมู่ที่) | เบอร์โทร |
|-----|----------------------|-----------|---------------------|--|-------------|
| ๑ | นายสุนทร จงเชื้อกลาง | ๗๒ | หมอเพลงโคราช | ๒๒ ม. ๒ บ้านหนองไผ่ | ๐๘๑-๐๗๕๔๓๙๙ |
| ๒ | นายธนากร คีอสูงเนิน | ๔๗ | ลิเก/หมอลำทำขวัญนาค | ๑๗๐ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๙๓-๔๙๕๓๕๕๖ |
| ๓ | นายสมควร พินเกาะ | ๗๘ | หมอเพลงโคราช | ๙๓ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | - |

ด้านที่ ๗

ด้านภาษาและวรรณกรรม

ด้านภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งพูดและภาษาเขียน
ประเภทภูมิปัญญา เช่น ผู้มีความรู้เกี่ยวกับ ภาษาโบราณ, ภาษาขอม, งานประพันธ์ร้อยแก้วร้อยกรอง, เรื่องสั้น
นิยาย, นิทาน เป็นต้น

| ที่ | ชื่อ - สกุล | อายุ (ปี) | ประเภทภูมิปัญญา | ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ (บ้านเลขที่/หมู่ที่) | เบอร์โทร |
|-----|-----------------------|--------------|-----------------|---|----------|
| ๑ | พระอธิการสมิง สุขมงคล | - | ภาษาโบราณ | วัดทุ่งหนองแหวน ม. ๖ | - |
| | | | | | |

ด้านที่ ๘
ด้านอื่น ๆ

ด้านอื่น ๆ หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย
อาหารพื้นบ้าน

ประเภทภูมิปัญญา เช่น ผู้นำทางศาสนา (ทายก), หมอพรหมณ์ , อาหารท้องถิ่น (ไก่กะเต็ด/ขนมห่อ) เป็นต้น

| ที่ | ชื่อ - สกุล | อายุ (ปี) | ประเภทภูมิปัญญา | ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ (บ้านเลขที่/หมู่ที่) | เบอร์โทร |
|-----|---------------------------|--------------|----------------------|---|-------------|
| ๑ | นายบุญส่ง ยี่สันเทียะ | ๖๘ | ผู้นำทางศาสนา (ทายก) | ๑๔ ม. ๒ บ้านหนองไผ่ | ๐๘๗-๒๔๘๔๒๕๓ |
| ๒ | นายประพันธ์ สิทธิประเสริฐ | ๖๘ | ผู้นำทางศาสนา (ทายก) | ๒ ม. ๒ บ้านหนองไผ่ | ๐๙๐-๒๙๕๑๗๑๙ |
| ๓ | นางอึ้ง ห้าด่านจาก | ๗๔ | การทำขนมห่อ | ๖๓ ม. ๒ บ้านหนองไผ่ | ๐๘๒-๓๐๙๙๕๙๕ |
| ๔ | นายสมบูรณ์ กอบสันเทียะ | ๖๙ | ผู้นำทางศาสนา (ทายก) | ๑๒๒ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | - |
| ๕ | นางสำเภา เปลี่ยนกลาง | ๖๔ | การทำขนมห่อ | ๑๕๘ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๘๖-๒๖๒๙๘๒๐ |
| ๖ | น.ส.สุทธิดา นาคมี่ | ๕๑ | การทำขนม (ข้าวหมาก) | ๒ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๘๕-๙๓๔๗๙๑๓ |
| ๗ | น.ส.พิศุขยาพร ศิลปะ | ๔๗ | การทำขนม | ๙๕ ม. ๓ บ้านมะเกลือ | ๐๖๑-๑๔๕๔๘๙๒ |
| ๘ | นายสมชาย จีบสันเทียะ | ๗๑ | ผู้นำทางศาสนา (ทายก) | ๒๘๓ ม.๔ บ้านโกรกกระสัง | ๐๘๔-๔๑๗๐๓๓๕ |
| ๙ | นางละออง ราชนุ | ๕๒ | การทำขนมห่อ | ๙ ม. ๔ บ้านโกรกกระสัง | ๐๖๔-๕๐๒๖๙๒๘ |
| ๑๐ | นางชลาลัย ต่อมกระโทก | ๔๑ | การทำขนมไทย | ๓๔ ม. ๔ บ้านโกรกกระสัง | ๐๘๒-๑๔๔๓๕๗๓ |
| ๑๑ | นายพนมพร พันธุ์แก่น | ๔๘ | ผู้นำทางศาสนา (ทายก) | ๕๗ ม. ๕ บ้านมะค่า | ๐๖๑-๐๘๔๔๑๙๐ |
| ๑๒ | นายนิวัต ธีญานนท์ | ๕๓ | ผู้นำทางศาสนา (ทายก) | - ม. ๕ บ้านมะค่า | ๐๙๘-๑๔๗๘๙๒๗ |
| ๑๓ | นายเสียม พิพวนนอก | ๖๗ | ผู้นำทางศาสนา (ทายก) | - ม. ๕ บ้านมะค่า | - |
| ๑๔ | นางบำเพ็ญ จงเจือกกลาง | ๖๔ | การทำขนมห่อ | - ม. ๕ บ้านมะค่า | ๐๘๕-๐๑๗๑๘๓๕ |
| ๑๕ | นายแจ้ง แก้วถาวร | ๗๒ | ผู้นำทางศาสนา (ทายก) | ๕๗ ม. ๘ บ้านหนองโพธิ์ | ๐๖๒-๑๑๔๕๘๗๗ |
| ๑๖ | นายประกอบ ภูกลาง | ๘๐ | ไก่กระเต็ด | - ม. ๕ บ้านมะค่า | - |